

noviny brněnských důchodců

**Brněnský
SENIOR**

Ročník 16 * Číslo 4 * Červen 2012 * Cena 10 Kč

Brněnský senior vychází
za finanční podpory
města Brna

B | R | N | O

POZVÁNKA

Rada seniorů pro Jihomoravský kraj
zve všechny seniory na tradiční besedu
před volbami, na kterou budou
pozváni zástupci všech politických
stran, které ve volbách kandidují.

**Pokud se zajímáte o dění v našem
kraji, přijďte do sálu Břetislava
Bakaly v „Bílém domě“ ve středu
12. září 2012 ve 14 hodin.**

**Připravte si dotazy na postoj
jednotlivých stran k seniorským
problémům. Besedu bude modero-
vat předseda Rady seniorů ČR
dr. Zdeněk Pernes.**

**Vás všechny zve
Krajská rada seniorů v Brně!**

V každém okresním městě Jihomo-
ravského kraje jsou seniorům k dispozi-
ci tzv. SeniorPointy, kde mohou zdarma
získat důležité informace ze všech ob-
lastí, které jim zde poskytne ochotná
obsluha, počítač vybavený internetem
nebo časopisy se seniorskou tematikou.

Milí čtenáři, chtěl bych vás ujistit,
že mi velmi záleží na tom, aby Jihomo-
ravané žili spokojený život. Jako bývalý
hejtman jsem se o to snažil ze všech
svých sil a celého srdce a stejně chci po-
kračovat i v nadcházejícím období. Po-
kud jako strana KDU-ČSL uspějeme
v říjnových krajských volbách, chceme
prosadit a uskutečnit projekt „Region-
pas“. Díky němu dosáhnou obyvatelé Ji-
homoravského kraje společně s obcemi,
podnikateli i neziskovými sdruženími
například na levnější energie nebo služ-
by mobilních operátorů.

Přeji Vám, abyste každý den prožili
aspoň malinkou RADOST.

Stanislav Juránek
náměstek hejtmana
Jihomoravského kraje

*Vážení senioři,
žijeme ve zvláštní době. Už tři gene-
race nepoznaly útrapy světového vá-
lečného konfliktu a každý má právo
sám rozhodovat o tom, jakým směrem
se bude ubírat jeho život. Přesto občas
cítíme, že to nějak není ono. Společnost
orientovaná na výkon více fandí mla-
dým a sebevědomým, starší jsou znevý-
hodněni, třeba při hledání zaměstná-
ní. Máme tendenci poměřovat se podle
výše bankovního konta místo toho,
abychom si cenili svých lidských kva-
lit. Vytrácí se lidská soudržnost.*

Senioři jsou skupinou lidí, která
v dnešní době patří mezi „ohrožené
druhy“. V době úsporných opatření
a zvyšování cen jsou zatíženi nejen eko-
nomicky, ale musí čelit i společenskému
tlaku. Hlavně u mladších ročníků sílí
pocit, že právě důchodci nejvíce ujídají
ze společného koláče. Málokdo si při-
tom uvědomí, že si svoje nynější penze
za celý život poctivě odpracovali, a pro-
to je vyplácení důchodů spravedlivé.

Mladí lidé často pohlížejí na seniory
s despektem. Přitom každý má nebo
měl doma svou babičku a dědečka, kte-
ré má obvykle lidsky rád. Jen ti „dů-
chodci“ se mu zdají nějak divní. Stárí
samo o sobě určitě není žádná zásluha.
Je ale špatné, když chybí slušnost a ele-
mentární úcta k člověku.

Ve společnostech, které jsou tradičně
silně orientovány na rodinu, je samozřej-
mostí, že se děti postarají o své stárnoucí
rodiče. Individualismus dnešní doby ale
stále častěji způsobuje, že mnoho starých
lidí dožívá svůj život osaměle, navíc zatí-
ženi starostmi, jak z malé penze zaplatit
bydlení, jídlo a léky.

Na druhou stranu je třeba říct, že při-
bývá lidí, kteří ani v pokročilém věku ne-

skládají zbraně a dovedou si života užít se
všemi vymoženostmi, které s sebou mo-
derní doba přináší. Takzvané aktivní stár-
nutí je za situace, kdy se lidský život díky
poměrně dobře dostupné lékařské péči
stále prodlužuje, určitě dobrým východis-
kem pro trávení podzimu života. Obdivuji

Stanislav Juránek
náměstek hejtmana Jihomoravského kraje

seniory, kteří i v pozdním věku studují
jazyky, věnují se svým koníčkům, aktivně
sportují a není pro ně problémem komu-
nikovat pomocí nejmodernější techniky.

Jako představitele Jihomoravského
kraje mne velmi těší, že dnes už desítky
tisíc seniorů na jižní Moravě využívají
výhod Seniorpasů. Unikátní projekt
jsme jako první v republice zavedli
před dvěma roky a inspirovali jsme
v tomto směru i další kraje. Držitelé Se-
niorpasu mohou využívat zajímavých
slev v oblasti zdravotnictví, lázeňství
a wellness, mohou s nimi levněji cestovat
i stravovat se v restauracích, pořídí
s nimi levnější vstupné do muzeí a ga-
lerií i slevy na spotřební nákupy.

Marcus Cicero, starořímský řečník a filozof:

„Život je hra a stáří –

– něco jako herec odcházející do zákulisí.“

Ano, odcházíme do zákulisí. Někdo s ovacemi, jiní bez potlesku. Co je vlastně stáří?

Obecně je tento slovní pojem údajem o člověku počínaje jeho narozením. Vyjadřuje ale také časovou etapu našeho lidského života.

V ontogenetické terminologii je dosažením 59 let ukončena etapa středního věku – tj. rozmezí 45 – 60 lety života člověka, který přechází do věkové kategorie „senia“, tj. rozmezí mezi 60 – 75 let stáří. Od 75 let jde o „senescenci“ – fázi života poslední.

Podle statistik nejdéle žijící lidé jsou ti, kteří po svém narození neměnili své životní prostředí, zaměstnání ani životní styl.

Délka života je také ovlivněna zeměpisnou polohou. Nejdéle žijí např. obyvatelé Islandu: ženy se dožívají 79 let, muži 73let. Další věkovou diferenciací je věkový rozdíl daný životem ve městě a na venkově a rozdíl mezi pohlavím. Ženy mají v průměru život o 3 roky delší než muži. Existuje ovšem ještě řada jiných vlivů, které nám, lidem, další roky života přidají, nebo uberou. Hodnota života by však neměla spočívat jen v jeho délce – tedy v tom „žít co nejdéle“. Pojem „žil“ či „byl“ je třeba chápat i ve vzájemném dialektickém vztahu. Nejde jenom o fyziologii stáří v jeho délce, ale i o duševní život! Někdo jenom „dlouho byl“, zatímco druhý „opravdu žil“!

Pohledy společnosti na stáří jsou různé. Ve starověku byla doba, kdy existovala výrazná úcta ke stáří. Byla to úcta vyplývající nejen z moudrosti slavných starců, ale i vzájemného společenského soužití generací. Avšak i primitivní etniky i jiné druhy tehdejšího skupinového bytí, měly své normy chování vůči těm „starším“. Příkladem je zjištění antropologů o chování paviánů v době kameně: „Mladí paviáni pečovali vzorně o své předky. Myli je, krmili je, bavili je a učili se od nich...“ Srovnáme-li to s dnešní dobou, pak poměrně dost mladých lidí zaujímá postoje opačné. Sdělují je příležitostně v tom smyslu „že jsme starými dědky a babkami k ničemu...“. Z čeho pramení takovéto urážlivé postoje soudobých „mladých paviánů?“ Norbert Wiener, americký matematik, filozof a zakladatel kybernetiky konstatuje: „Ano, změnili jsme své prostředí tak radikálně, že nyní musíme změnit sebe, abychom v tomto novém prostředí mohli existovat.“ Ano dnešní svět je pro

nás jiným než ten, ve kterém jsme prožívali svoje dětství, dospělost, práci, lásku a ostatní hodnoty života. Nemůžeme současný svět posuzovat očima své doby, ve které bylo stáří uctíváno, kdy jsme vnímali moudrost našich dědů a babiček a učili se podle jejich vzoru žít.

Pokud chceme, aby náš současný společenský život a generační sociální komunikace probíhaly harmonicky a nebyli zkrušováni technizací, digitalizací, elektronizací a jinými produkty nové doby, která zejména mladou generaci degraduje jen na pouhou obsluhu techniky a my, staří, se již na ni těžko adaptujeme – je otázka „kdo by to měl zařizovat?“ Odpověď: politické a společenské instituce!

Nejzávažnějším politicko-sociálním jevem v současné době je to, že jsou ponížovány hodnoty našeho života, kdy jsme prožívali své mládí a zralý věk. Děje se to formou pseudo-historické interpretace. Ano, žili jsme, pracovali za socialismu, ale nemáme se za co stydět! Pavel Kohout, spisovatel a dramatik, to po svém návratu z emigrace výstižně charakterizoval:

„Já jsem komunistou byl, cítil jsem a jednal jsem tak, jak jsem si představoval, že by komunista měl. A když jsem zjistil, že ta skvělá idea podobná původnímu křesťanství je opona, která má naviným nadšencům zakrýt fungování zločinné moci, udělal jsem, co jsem mohl, aby byla stržena. A ten Osmašedesátý rok pokusu o uvolnění společnosti ze svěřací kazajky režimu, který jsem předtím já, a tím i sám sobě pomohl navlékat, může sloužit jako inspirace všem, kdo si dnes ochotně nechávají nasazovat pousta maflánské podoby kapitalismu, opět ohrožují mladou demokracii!“ Podobně se vyjádřil Boris Pasternak ve svém románu Doktor Živago. Poznamenávám, že toto dílo v tehdejší době bylo z našich knihoven vyřazeno. Promlouvalo totiž o tom, jak revolucionáři sice dovedou stávající režim změnit, ale bohužel po nastolení své politické moci vytvořit nový a lepší neumí. A do třetice obraz očima J. A. Komenského v díle Labyrint světa a ráj srdce: „Ale pro Bůh, copak toto v Babyloně jsme. Tutoť každý svou píseň hude, můžtíž větší směsice býti? Spíše rvanice a pranice... Neřády hrozné...“ Tato kniha J. A. Komenského ze 16. století je jeho nejvýznamnějším dílem. Uvedená citace plně vystihuje současnost, ve které naše společnost žije! Pokud jde o náš vztah k současné politice, pak je vyjádřen negativními postoji a jejím zavrhováním. Měli bychom však

počítat s tím, že si nás – seniory – začnou v předvolebním období najednou všimnout kortéši různých politických stran, slibovat „hory doly“ za naše hlasy. Nepodceňujeme jejich reklamní působení. Jsou při něm využívány rafinované psychologické triky. Nedejme se oklamat. Půjde o budoucnost společnosti, jejíž jsme součástí, byť už jen na dobu poměrně kratší. Jde o perspektivy budoucího života našich dcer, synů a jejich dětí. Emocionálně jsme provokováni politickými skandály. To jsou pouze jevy, které mají svoji příčinu. Tu je třeba racionálně rozpoznat. Platí to nejen pro sociální jevy, ale i pro přírodu. Tímto pochopením příčin se svým způsobem naše psychika uklidní. V životě se musíme smířit s věcmi, které změnit nejdou. Je však třeba je rozpoznat od věcí, které změnit můžeme, ale často se nám do toho nechce!

Žít ve stáří v klidu je významnou hodnotou. Kromě tělesné pohody, k jejímuž dosažení nám napomáhá i pečovatelská služba, je však třeba do pojmu „pohody“ zahrnout také „prožívání psychické.“ Tělo se přihlásí, když v něm něco nefunguje. Naše duše reaguje jinak. Jde o neurotické projevy, krajně i o psychotické syndromy. Nejúčinnější preventivní ochranou proti narušení našeho psychického zdraví je dodržování pravidel duševní hygieny!

Duševní hygiena je soubor psychologických poznatků a zásad, které jsou důležitým prostředkem pro ochranu duševního zdraví před neurotickým a duševním onemocněním, či recidivami. Jejím působením je možno dosahovat vyšší úrovně životní spokojenosti, pozitivně cíleného životního zaměření a orientace ku správnému stylu života.

Cílem duševní hygieny je vytvoření schopnosti sebereflexy vedoucí k poznání sebe samého:

„Kdo jsem?“ „Kým bych měl(a) být?“ „Jak toho mohu dosáhnout?“ Uplatňováním duševní hygieny v režimu života se získává i větší odolnost vůči stresům i jiným negativním vlivům světa kolem nás. Základními technikami tohoto psychologického působení každému z nás dostupné jsou:

Autogenní trénink.

Jeho realizací v našem věku se dosahuje výrazně pozitivní uvolnění při stresech a napětí. Zlepšuje se koncentrace pozornosti, odstraňuje trému a zvyšuje aktivitu. Konstatuje se i ekvivalent, že jeho absolvování se rovná 2-3 hodinám zdravého spánku.

(Pokračování na straně 3)

POZNÁMKY K PRÁVNÍMU OPATŘENÍ „VYDĚDĚNÍ“ JAKO SOUČÁSTI DĚDICKÉHO ŘÍZENÍ

Tento právní akt v současné době nabývá stále vzrůstající naléhavosti, především v mezigeneračních vztazích. Porušování a mnohdy základní nerespektování mravních zásad, které se vytvářely po celá tisíciletí, které vyústily v mravní kodex vztahu rodičů a dětí. Obecně lidé citují desatero „Cti otce svého a matku svou, abys dlouho byl živ a dobře ti bylo na zemi“.

Jestliže v minulosti morálním, nepsaným „zákonem“ bylo, že děti jsou povinny poskytovat svým rodičům ve stáří materiální zabezpečení, pak v současné době, kdy morální principy ve společenských vztazích jsou doslova rozvráceny, mladí lidé se domnívají, že tomu tak nemusí být a jsme svědky – a to v mnoha případech, že rodičové, dle názoru mladých, jsou povinni se starat o ně až do důchodového věku – o tom má většina z nás dostatek zkušeností ze svého okolí.

Nezanedbatelná většina dětí prostě ignoruje zákonná ustanovení platného zákona o rodině č. 87/1963 Sb. v platném znění a to § 87, který vymezuje povinnost dětí takto :

„Děti, které jsou schopny samy se žít, jsou povinny zajistit svým rodičům slušnou výživu, jestliže to potřebují“. Na toto ustanovení navazují i další ustanovení, která rozvíjejí tyto povinnosti do konkrétních povinností dětí.

V praxi se setkáváme s tím, že většina rodičů, kdy jejich děti nerespektují, jak tato zákonná ustanovení, a tím méně mravní zásady vůči svým rodičům, považují za nedůstojné, aby se právně domáhali práv ze zákona plynoucích u svých dětí (respektive u vnoučat). Tak buď pasivně trpí a trápí se, čeho se dožili od svých dětí, či vnoučat, kterým se zpravidla mimořádně v jejich dětství a dospívání věnovali.

V takovýchto případech mnozí z nich uplatňují ve své závěti zákonného opatření § 469 občanského zákoníku – vydědění.

Právní náležitosti vydědění

Je to právní akt, který může zůstavitel (pořizovatel závěti) uplatnit jak vůči neopomenutelným dědicům (pokrevním dětem), tak vůči dědicům, kteří musí být v dědickém řízení ze zákona respektováni.

JUDr. Karel Neveselý

Jde o jednostranný projev vůle zůstavitele, v němž zůstavitel vymezuje, že se určitému dědici **nemá** dostat jeho dědického podílu, respektive se mu má dostat méně, než kolik by činil jeho zákonný podíl.

K tomu, aby zůstavitel mohl vydědit svého potomka, či potomky, musí být naplněny následující zákonné podmínky, uvedené v § 469a občanského zákoníku.

„Zůstavitel může vydědit svého potomka jestliže:

- a) v rozporu s dobrými mravy neposkytl zůstaviteli potřebnou pomoc v nemoci, ve stáří, nebo v jiných vážných případech;
- b) o zůstavitele neprojevuje opravdový zájem, který by jako potomek projevoval měl;
- c) byl odsouzen pro úmyslný trestní čin k trestu odnětí svobody v trvání nejmeně jednoho roku;
- d) trvale vede „nezřízený život“.

Odůvodnění vydědění potomka (či potomků) musí být konkrétní a naprosto precizně formulováno. Rovněž tak musí být uvedeno, kterého potomka se vydědění týká (jeho jméno, příjmení, syn, dcera, či vnuk atd.).

Dále je nutno upozornit, na často opomíjené další skutečnosti, jichž se vydědění týká. Je-li vyděděn neopomenutelný dědic, nastupují ze zákona do jeho dědického podílu jeho děti. Proto musí být v aktu vydědění stanoveno, zda se vydědění týká i těchto dětí. Tedy: v aktu

o vydědění musí být konkrétně uvedeno, že vydědění se vztahuje i na děti vyděděného.

Rovněž vyděděn může být ten, kdo se dopustil úmyslného trestního činu proti zůstaviteli, jeho manželu, dětem nebo rodičům anebo zavrženého jednání proti poslední vůli zůstavitele. Může však dědit, jestliže mu zůstavitel tento čin odpustil. viz. § 469 odst. 1 písm. c) občanského zákoníku.

Forma vydědění musí splňovat všechny formální náležitosti, uvedené v zákonných ustanoveních jako je tomu u závěti (§ 476 odst. 1 a 2 občanského zákoníku). Tzn., že může být vydědění pořízeno jako samostatná listina, sepsaná u notáře, nebo jako součást pořízené závěti, a to vlastnoručně sepsané, s vlastnoručním podpisem a uvedeným datem pořízení, jež plně respektuje svobodnou vůli zůstavitele, bez jakéhokoli vnějšího psychického nebo fyzického donucení.

Zrušení napsaného dokumentu o vydědění musí respektovat podmínky uvedené v § 480

odst.1). Závět se zrušuje platnou závětí pozdější, pokud vedle ní nemůže obstát, anebo odvoláním závěti; odvolání musí mít formu, jaké je třeba k závěti.

odst. 2) Zůstavitel zruší závět také tím, že zničí listinu, na níž byla napsána.

Závěrem je nutno zdůraznit, že písemné vydědění (buď jako samostatný písemný dokument, nebo jako součást napsané závěti) musí být důkladně a konkrétně argumentováno, a to proto, že zůstavitel již nebude moci vyvrátit námitky nehodných dědiců, protože bude již „v nenávratnu“.

V případě, že zájemce tohoto právního aktu si nebude jistý či nebude plně rozumět, je možno se obrátit na notáře, či na právní poradnu sekretariátu Městské organizace Svazu důchodců Brno – Běhounská 17.

(Dokončení ze strany 2)

Vizualizace

Jde o autosugesci vycházející ze schopnosti obrazotvornosti, ve které si vytvoříme situační prostředí, v němž „odkládáme“ své starosti a „odcházíme“ od nich pryč. Uvedené příklady jsou pouze výňatkem z obsahu metodik duševní hygieny. Pokud vzbudily zájem, jsou dostupné v rámci odborné psychologické literatury v knihov-

nách. Začít zlepšovat své duševní zdraví, můžete již dnešní večer „programováním“ zítřejšího dne. Metoda je prostá. Když ulehnete a chystáte se již usnout, je váš mozek schopen přijmout pokyn, který mu vydáte. „Až se zítra ráno probudím, budu mít dobrou náladu!“ Opakujte si tuto větu v myšlence několikrát, než se vaše tělo ponoří do spánku!

V závěru svého příspěvku, týkajícího se nás a doby, v níž žijeme, chci se ještě vyjádřit k pojmu „životní spokojenosti“ jako hodnoty.

Duševně zdravý člověk by měl být svým způsobem nespokojený se svým současným stupněm seberealizace. Zdravá nespokojenost s dnešní dobou je odlišná od neurotické nespokojenosti, která má na člověka destruktivní vliv.

DOPIS KANDIDÁTŮM NA SENÁTORA

Vážená paní, vážený pane,

městská organizace Svazu důchodců ČR v Brně sdružuje seniory, pro něž vydává časopis Brněnský senior.

Obracíme se na Vás, kandidáta do Senátu Parlamentu České republiky, s nabídkou zveřejnění odpovědí na otázky týkající se problematiky seniorů.

Jak jistě víte, 30. května 2012 se konala v Praze historicky první demonstrace seniorů a občanů zdravotně postižených proti připravovaným reformám současné vlády, které se citelně dotknou životní úrovně těch, kteří se nemohou účinně bránit. Senioři se tak postavili proti generaci svých potomků, aby jim připomněli, že tato generace pracovala vždy ve prospěch svých nástupců a nezaslouží si, aby zbytek života prožila v nejistotě a chudobě.

Svaz důchodců ČR hájí zájmy seniorů, zároveň si je vědom obtížné situ-

ace v jaké se naše země nachází. Proto chce dát všem kandidátům šanci sdělit našim čtenářům svůj program a stanoviska k dané problematice, aby se mohli při volbě rozhodnout.

Dotazník.

- 1) S jakým programem jdete do senátních voleb? Máte ve svém programu zohledněnu i otázku seniorů?**
- 2) Podporujete současné reformy škrtů a zvyšování nepřímých daní formou zvýšení DPH na životně důležité potraviny, léky... a proč?**
- 3) Na základě průzkumu Svaz důchodců v Brně v roce 2009 zjistil, že už jedné třetině vdov a vdovců zůstává po zaplacení poplatků spojených s bydlením na jídlo a léky od 1000 Kč do 2000 Kč. Nyní se náklady na bydlení, potraviny, léky, zdravotní péči zvyšují. Do této skupiny se**

propadne další počet lidí. Jak mají tito lidé vyžít? Poradte jim. Dokázali byste z této částky vyžít?

4) Souhlasíte se současnou valorizací penzí?

5) Jako senátor se stanete ve svém obvodu zástupcem všech občanů. Máte představu kolik dnes činí nájemné v obecním bytě a kolik platí na nájemném občané v soukromých domech? Kolik činí průměr na m²? Domníváte se, že stávající výše nájemného je v pořádku?

Děkujeme za odpověď. Vaše odpovědi budou zveřejněny bez úprav v srpnovém čísle Brněnský senior, jehož uzávěrka je 23. 7. 2012.

Ve volbách přejeme úspěch.

Za redakční radu

Mgr. Alena Kudličková,
předsedkyně MV SD ČR v Brně

KAREL RAIS - kandidát na senátora za TOP 09

1. Důležitou částí mého volebního programu je spolupráce a ochrana seniorů a handicapovaných spoluobčanů. Dovolím si uvést část mého volebního programu (cituji): Považuji za naprosto nemorální řešit hospodářskou situaci státu na úkor handicapovaných a na úkor seniorů. Zpřísněním činnosti celní a finanční správy ve vztahu k asijským importérům v oblasti výběru cel a (zejména) daně z přidané hodnoty, důsledným vymáháním daňových nedoplatků, mírným navýšením daňové povinnosti velkých nadnárodních firem a dalšími opatřeními je stát schopen relativně snadno získat mnohonásobně více finančních prostředků než pouhým „okrádáním“ sociálně nejslabších, tělesně handicapovaných spoluobčanů a důchodců, kteří jsou odkázáni pouze na podporu státu a na podporu svojí rodiny.

2. Nepodporuji zvyšování DPH na potraviny a léky – viz můj volební program. Domnívám se totiž, že přínos do státní pokladny např. formou zvýšení DPH na potraviny je zanedbatelný.

Dovolím si uvést několik údajů ze závěrů tiskové zprávy ze dne 26. 3. 2012 Nejvyššího kontrolního úřadu. Vyplývá z ní, že lze dosáhnout zvýšení příjmu státního rozpočtu minimálně o 10 miliard ročně a to formou přísnějším výběrem daní z přidané hodnoty při dovozu zboží z tzv. třetích zemí na území EU (např. při dovozu asijského zboží na území ČR). Jen za období let 2008-2010 bylo zjištěno, že vykázaný základ dovezeného zboží do ČR byl o více než 445 miliard nižší oproti celkovému vykázanému dovozu, které bylo dle dokumentů celníc propuštěno do tuzemska. Tak např. z kontrolního vzorku 304

plátců jich 115 plátců nepřiznalo zboží v hodnotě 6,7 miliardy korun a pochopitelně nezaplatilo odpovídající daň.

Prostor, jak naplnit státní pokladnu, jednoznačně vidím zejména v lepší činnosti celní a finanční správy ČR.

3. Měl bych s tím dnes velký problém. Abych jim radil, když jsem sám nezažil podobnou situaci, to po mne, prosím, nechtějte. Neumím to.

4. Valorizace by měla být větší, prostor v rozpočtu se pro valorizaci dá vytvořit (zejména formou zvýšení daňových příjmů) – viz např. moje odpověď na druhou otázku.

5. Průměrné nájemné v obecním bytě se pohybuje do 100 Kč za m², záleží též na kategorizaci bytu (v r. 2011 to bylo v Brně do 93,97 Kč/m²). V soukromých bytech je to otázka dohody majitele s nájemcem, teoreticky pokud k dohodě nedorazí, je možné se obrátit na soud.

V cílovém stavu (po roce 2013) by se nájem v obecním domě a nájem v soukromém domě měl přibližně shodovat.

Rada města Brna projednala 14. 6. 2012 materiál s názvem „Stanovení nájemného pro potřeby statutárního města Brna“, kde mimo jiné doporučuje velikost nájemného v obecních bytech po ukončení regulovaného nájemného (tj. od začátku roku 2013). Podle tohoto materiálu je doporučené cílové nájemné v rozpětí od 75,91 do 111,97 Kč/m²/měsíc v závislosti na katastrálním území, v němž je bytový dům situován. Výsledné hodnoty nájemného, stanoveného modifikací ekonomického nájemného, se nachází v rozpětí od 93 do 100 Kč/m²/měsíc.

*Prof. Karel Rais
(TOP 09)*

DANIEL RYCHNOVSKÝ - kandidát na senátora za KDU-ČSL

1. Do voleb jdu právě se zaměřením na zdravotní a sociální oblast, ve které celý život pracuji. Otázka seniorů mi samozřejmě leží na srdci, protože jsem s nimi denně ve styku v nemocnici a vím, jaké mají potíže, nejen zdravotní, ale často i existenční.

2. Současné plošné škrtky nepodporuji a možná si vzpomenete, že jsme jako jediní měli ve městě stánek KDU-ČSL, na kterém se podepsovala petice proti důchodové reformě, vyvádějící prostředky z průběžného důchodového účtu. Výše důchodů již přestává stačit na základní potřeby zejména u nemocných lidí, kteří musí platit za zdravotní péči. Zvyšování DPH je postihne a nemají šanci se proti tomu nijak bránit. Potraviny a léky přitom nutně potřebují k životu. Nesouhlasím také s různými cenami doplatků za léky a budu se snažit prosadit jednotné ceny léků v celé ČR.

3. Starší lidé mají skutečně problémy vyjít s důchodem, zejména při zvyšování nákladů za bydlení a jídlo. Považuji za nevhodné, že se do ročního limitu 5000,- Kč na léky nezapočítává i pobyt v nemocnici, kde nyní především starší lidé, kteří jsou častěji hospitalizováni musí platit 100,- Kč denně. Budu se snažit prosadit, aby pobyt v nemocnici byl zahrnut do 5 000,- Kč limitu ročně společně s léky. Pokud se senior dostává do neřešitelné situace s náklady za bydlení, měl by požádat o státní příspěvek na bydlení. Pomůže mu to svízelnou situaci řešit.

4. Současná valorizace penzí byla snížena na 1/3 a vůbec nestačí tempu zvyšování nákladů na základní živobytí, řada důchodců se ocitá v nebezpečí chudoby, zejména osamělých,

kterí si sami nemohou pomoci. Těmto otázkám není věnována dostatečná pozornost.

5. Problematiku sleduji, nájemné v obecních bytech není jednotné, protože městské části k tomu různě přistupují, ale pohybuje se okolo 70 Kč/m², což je pro byt 1+1 o 40 m² 2 800 Kč/měsíčně. K tomu přistupují služby, různé podle toho, zda byt má ústřední topení apod, mohou u takového bytu dosahovat až 2 500,- Kč/měsíčně tedy za byt celkově 5300,- Kč.

Pokud senior bydlí v domě v soukromém vlastnictví, tak většinou soukromník účtuje maximální nájemné, tedy 111 Kč/m² což činí na nájemném 4 400,- Kč a se službami pak skoro 7 000,- Kč což při průměrném důchodu 10 470 Kč,- již velmi ohrožuje lidi, kteří jsou pod tímto průměrem a není jich málo.

Je ale třeba, aby senioři využívali možnosti státního příspěvku na bydlení, který funguje tak, že člověk v nouzi zaplatí za bydlení pouze 30% svých příjmů a zbytek zaplatí stát a to až do výše tzv. normativních nákladů na bydlení.

V Brně např. je tato hranice pro jednočlennou domácnost 5 616,- Kč. Tedy vrátím-li se k obecnímu bytu 1+1, s celk. náklady 5 300,- Kč ve kterém bydlí důchodce s důchodem 7 000,- Kč, zaplatí tento za bydlení 2 100,- Kč a stát mu přispěje částkou 3200,- Kč.

Je ale riziko, že i tyto příspěvky na bydlení budou zrušeny. Budu se stavět zásadně proti a seniorů se samozřejmě budu zastávat. Jak jsem psal v úvodu, denně je ošetřuji a velmi dobře vím, v jaké jsou situaci.

MUDr. Daniel Rychnovský
(KDU-ČSL)

MARTIN ŘÍHA - kandidát na senátora za KSČM

1. Podívejte se na průřez mými prioritami ve volebním programu a bude Vám odpovězeno.

- Obnova průmyslové výroby a zpracovatelského průmyslu s vyšší přidanou hodnotou;
- Obnova zemědělské výroby a potravinové bezpečnosti;
- Stavebnictví a obnovení jeho růstu;
- Podílet se na schvalování sociálních zákonů pro občany;
- Ekologie, tvorba krajiny a obnova venkova;
- Prosazování konkrétních problémů Brna a jejich občanů na celorepublikovou úroveň v Senátu parlamentu ČR;
- Zajištění dostupné zdravotní péče podle Ústavy ČR;
- Prosadit vzdělání pro každého bez zápisného;
- Zajistit důstojné životní podmínky pro naše seniory za celoživotně dobře vykonávanou práci;
- Prosadit výstavbu levného nájemného bydlení tzv. sociální byty.

Myslím, že mnoho z tohoto programu se našich seniorů dotýká. Samozřejmostí pro mě, jako silně levicového politika, je zajištění dobré životní úrovně našich seniorů, tělesně postižených a rodin s dětmi, na které současná vláda útočí nižší valorizací penzí, zdražováním základních životních potřeb, zpoplatněním zdravotnictvím, omezováním dávek

pro tělesně postižené a v neposlední řadě tržním nájemným. Je smutné když některým samostatně žijícím důchodcům zbývá na potraviny a léky 1.000,- Kč na měsíc. A jsou i horší případy a stát, potažmo vláda toto neřeší! Chci zjednat nápravu v rámci možností zvoleného zástupce lidu, které mu dávají Ústava ČR a zákony naší země.

2. Když budete sledovat vývoj našeho hospodářství a ekonomiky tak reformy a škrtky naopak ekonomiku brzdí a zpomalují. Zvýšení DPH výnos nepřináší, protože občané, ale i firmy přiškrtli spotřebu. A když přiškrtíte spotřebu není třeba tolik vyrábět a firmy snižují stavy zaměstnanců v lepším případě snižují mzdy. Sníží se mzdy, klesne zaměstnanost a klesá koupěschopnost a koloběh pokračuje. Tyto reformy tíživě doléhají však také na seniory, tělesně postižené a mladé rodiny a to je pro mě nepřijatelné. Je třeba ekonomiku a zaměstnanost podporovat a nesvazovat jí nohy a ruce. Problémem je zdražování základních potřeb jako jsou léky a potraviny, které by měly být a po celé EU jsou

v nulové nebo nízké DPH. Opět musím opakovat, že mojí prioritou je i v těchto věcech zjednat nápravu jak jen to bude možné.

3. Toto je otázka na kterou se dá velmi těžko odpovědět. Tyto skutečnosti, které jsou mě jako levicovému politikovi

(Pokračování na straně 6)

Martin Říha
(KSČM)

M. ŘÍHA (KSČM)

známé, mají mnoho příčin a bude je velmi složité řešit. Jakákoliv rada ode mě bude znít pro každého jinak a jinak ji přijme. Nechci se vykrucovat, ale je to opravdu složité téma. V první řadě je třeba, aby lidé dali vládní koalici najevo kam to dopracovala a vystavit ji vysvědčení ve volbách. Volbou opravdové levice, která stojí na straně obyčejných občanů by se mělo začít. Další radou bude, aby lidé nebyli lhostejní ke svému okolí a snažili se si navzájem pomáhat, např. pomáhat seniorům se žádostmi o příspěvek na bydlení apod.. Já osobně nejsem lhostejný a donáším oblečení do místní charity. Víte, já osobně mám také zkušenost s tím, že jsem byl dlouhodobě nemocný a příjem z nemocenského pojištění nedostačoval. Bylo to pro mě a moji rodinu složité období, ale rodina se sepnula dohromady a společně jsme toto překonali. Mým názorem je, že celá společnost by si měla pomáhat. Dalším smutným příkladem je zneužívání dávek některými spoluobčany, kteří je nepotřebují a měly by směřovat k potřebným. Toto je velmi složité téma a jeho řešení je dlouhodobého charakteru a nebude bezbolestné.

4. Změna způsobu valorizace důchodů prosazovaná vládní koalicí je pro mě, ale i pro KSČM zásadně nepřijatelná. Na důchodcích, jako na skupině s nejnižšími příjmy se nesmí šetřit. Schodek důchodového účtu je třeba řešit na příjmové straně a ne na výdajové. Je také třeba najít příčiny snížených příjmů a ty jsou tyto: mnoho předčasných důchodců, kterými vláda řeší nezaměstnanost, ale také zastropení odvodů na sociální zabezpečení

pro nejbohatší. Solidární systém musí fungovat pro celou společnost, bohaté nevyjímaje. Nechci přesně vyčíslit o kolik naše starší spoluobčany tato vláda připravuje, ale musím konstatovat, že důchodci již jednou platili transformaci ekonomiky poklesem reálné výše důchodů. Já, ale i KSČM, s takovým řešením zásadně nesouhlasíme. Životní úroveň našich seniorů nesmí být snižována a za celoživotní práci odvedenou pro společnost musí být o ně náležitě postaráno.

5. Nájemné v městě Brně se pohybuje od 55 korun do 110 korun za m² v městských částech. Cílem MMB je dosáhnout na tzv. cílové tržní nájemné, které mně připadne vysoké a nepřiměřené. I tzv. tržní nájemné by mělo být podstatně nižší!

Výše nájemného v současné výši je nepřiměřená vzhledem k absenci sociálních bytů. V těchto bytech by se výše nájemného měla pohybovat v relaci 45 až 55 korun za m². Absence tohoto bydlení dostává do problému nízkopříjmové rodiny včetně seniorů. Mnohým rodinám ubírají výdaje na bydlení více jak 50% příjmu, a to je špatně! O důchodcích, kterým zbývá na živobytí 47 korun na den po úhradě tohoto nájemného je třeba mluvit na prvním místě. V rámci EU je toto číslo v naší zemi vysoké a je třeba zjednat nápravu výstavbou levného bydlení. Myslím, že lze využít stávajícího bytového fondu a jeho rekonstrukcí. Město má ve vlastnictví dostatek budov v chatrném stavu, kdy jejich přestavbou může vzniknout potřebné sociální levné bydlení.

STANISLAVA SLAVÍKOVÁ - kandidát na senátora za ČSSD

1. Pro senátní volby mám samozřejmě připraveny priority, mezi něž patří sociální oblast a jejichž neoddelitelnou součástí je i otázka seniorů. Volební program bývá velmi často pouze „lákadlem“ pro voliče. Myslím si, že v senátních volbách je dobré vycházet z osobního postoje kandidáta.

Jako odborářka se zabývám nejen zaměstnanci, ale i bývalými zaměstnanci – našimi členy v seniorském věku. Pravidelně se účastním schůzí, besed či dalších jednání, takže jsem se seniory v častém kontaktu. Rovněž i v rodině mám naštěstí po celý svůj život seniory. Babička mi zemřela teprve před 3,5 lety. Má vazba na „stáří“ je velmi silná, a proto velmi těžce nesu nedůstojnost důchodců, do které je tato doba mnohdy dostává. Za celoživotní práci si zaslouží pěkné „stárnutí“ každý člověk. Všichni budou jednou staří (ani já už nejsem žádná mladá dívenka, ale také již babička). Nejen ekonomická otázka – důchody versus náklady na obživu, zdraví, bydlení, ale hlavně se mě velmi dotkla kampaň před minulými volbami „Přemluv bábu“ a s tím související rozdělování vztahů mezi generacemi. Právě proto, že moji výchovu velmi ovlivňovali babičky a dědečkové, je otázka seniorů pro mě velmi důležitá!

2. To, že máme vládu pouze ke škrtání, zavinilo i nezodpovědné přistoupení k volbám v roce 2010. Z toho pramení reformy, proti kterým jsem mnohokrát vystupovala, a to jak na protestních shromážděních STOP VLÁDĚ, tak i na celostátních demonstracích.

3. Moje obě babičky i tchýně byly dlouhou dobu vdovy, vím velmi dobře, jaké měly důchody, náklady na bydlení a nejdůležitější nákupy. Bez pomoci rodiny by nepřežily!

A to se už ani nedočkaly „Nečasovy škrtolávy“.

4. Samozřejmě nemohu souhlasit, to je nehorázné. Zvláště vystoupení poslankyně Peckové mě velmi urazilo jménem všech důchodců!

5. Dlouhá léta spolupracuji se Sdružením na ochranu nájemníků. Pravidelně se účastním jejich konferencí v Brně. ČMKOS v časopisu Sondy revue vydává pravidelnou poradnu o bydlení „Nájemník – bydlím, bydlíš, bydlíme“, takže otázka nejen nákladů na bydlení (včetně obrovských nákladů cen energií), ale i další problémy s bydlením jsou mně dobře známé. Můj názor na cenu nájemného souvisí i s otázkou vlastnictví bytů, s otázkou sociálních bytů a s mými zkušenostmi z

Stanislava Slavíková
(ČSSD)

některých zemí EU, např. Rakouska. Dlouhá léta spolupracuji nejen s rakouskými odboráři. Tam si města ponechávají dostatečně početný bytový fond (možnosti tzv. sociálních bytů), který je pronajímán občanům za únosné nájemné.

Obecní domy a vliv komunální politiky na přidělování bytů mladým rodinám či ceny nájemného jsou v ČR velmi špatné. To je ovlivněno tlakem pravicových stran, které vždy usilovaly a usilují o privatizaci domů a bytů. To jsou nyní důsledky - vysoké náklady na bydlení vůči příjmům, a to jak seniorů, tak i mnoha dalších občanů.

ELIŠKA WAGNEROVÁ - kandidát na senátora za SZ

1. Ano, mám. Jednou z mých priorit je návrat respektu k lidské důstojnosti do jednání státu. Přitom mám za to, že mnohá opatření této vlády vtělená do zákonů, které se dotýkají života seniorů jdou proti mému volebnímu cíli, který bych v Senátu ráda realizovala. O potřebnosti změny politického kurzu svědčí Vaše další otázky.

2. Nepodporuji a nepodporovala jsem ani tzv. Topolánkuv batoh, jímž byl nastartován propad řady seniorů do oblasti chudoby (např. zdravotnické poplatky). Že nemluví o větru, o tom svědčí moje odlišná stanoviska, v nichž jsem vyjadřovala nesouhlas s tím, jak Ústavní soud tyto reformy posoudil, resp. vyjadřovala jsem nesouhlas s tím, že je odmítl zrušit. Svá, tehdy jasně formulovaná stanoviska nehodlám měnit a jen doufám, že se časem změní i postoj většiny na Ústavním soudu.

3. Z takových částek se nedá financovat důstojný život nikoho. Považuji za ostudu této vlády, jakož i parlamentní většiny, že nastolila takové poměry v generaci svých matek a otců, resp. babiček a dědů. Osobně jsem znechucená tím, jak současní političtí reprezentanti opouštějí Masarykovy ideje humanismu, na jejichž základě vznikla první Československá republika. Masarykův ideál měl totiž i silný sociální náboj, což naši politici zjevně nevědí či vědět nechťejí, a to je třeba změnit. Ani si neuvědomují, že tím boří naše civilizační hodnoty, k nimž nepochybně patří i účinné projevovaná úcta ke stáří.

4. Nesouhlasím. Je evidentní, a z Vaší předchozí otázky vyplývá, že mnozí senioři i osoby invalidní se pohybují již dnes pod hranicí takového zajištění, které by bylo

možno považovat za dostatečné k vedení důstojné lidské existence. V Komentáři k Listině základních práv a svobod, který jsem se svými spolupracovníky a kolegy letos publikovala je k čl. 30 Listiny, který mj. garantuje právo na přiměřené hmotné zabezpečení ve stáří cito-

váno i jedno, celkem nedávné rozhodnutí německého ústavního soudu. Tento ústavní soud mezi jiným uvedl, že k prostředkům nezbytným k zajištění důstojné lidské existence patří nejen prostředky na výživu, ošacení, zařízení domácnosti, obydlí, vytápění, hygienu a zdraví, ale i prostředky umožňující pěstovat mezilidské vztahy a minimální míru účasti na společenském, kulturním a politickém životě, neboť člověk je nejen individuum, ale jako osoba existuje nutně i v sociálních vazbách (rozhodnutí Harz IV, 1 BvL 1, 3, 4/09). S tímto verdiktem se naprosto ztotožňuji, ale česká realita je jiná.

5. Moje představa asi není, a vlastně pokud jde o byty v soukromých domech nemůže být, úplně přesná, neboť tam se výše nájemného může hodně lišit v jednotlivých domech. Pokud jde o obecní byty, je nájemné závislé na lokalitě resp. na rozhodnutí té které městské části a pohybuje se asi v rozmezí 50 až 100 Kč/m². Stát spolu s deregulací nájemného nezajistil systém sociálně dostupného bydlení, což považuji za asociální. Víme, že dnes má být ještě redukován již teď nedostatečný příspěvek na bydlení, což je sice opatření, které zapadá do politické linie této vlády, avšak je zároveň zcela bezohledné právě hlavně k seniorům a lidem invalidním. Na chování státu k těm nejslabším skupinám se přitom měří férovost jeho jednání.

JUDr. Eliška Wagnerová
(SZ)

RICHARD SVOBODA - kandidát na senátora za ODS

-do uzávěrky srpnového vydání odpověď nezaslal.

ODPOVÍ TEN, KDO POHRDÁ NÁMI - OBČANY?

V květnu jsme oslovili všechny politické strany dotazem, zda řadové občany, řádné plátce daní, lze vinit ze stamiliardových ztrát někdejší privatizace, z machinací Harvardských fondů, z rozprodeje státního majetku do zahraničí, z úniku daní do daňových rájů, z korupčně předražovaných zakázek, z ukradených desítek miliard z důchodového fondu, z vysoce prodraženého PROMOPRO, z dluhů ze sanace bank, z rumových afér, z předražených topných olejů a staveb dálnic, z Mostecké uhelné, z IZIPu, miliardového zmetku „státní maturita“ atd., atd., což s mnoha dalším přesahuje 2 biliony Kč!

To vše jsme snad zapříčinili my, žijící jen ze svých mezd či důchodů? To my jsme vytunelovali stát, vykradli banky, rozkrádáme státní majetek, připsujeme si navzájem statisícové odměny, zašantročili jsme miliardy

Prazdroje do zahraničí, objednali si OpenCard atd., atd.? Je mezi námi viníkem toho snad nějaký invalida, senior, nízkopříjmový občan, osamělá matka s dětmi či nezaměstnaný? Jestli však to zapříčinil nějaký Franta Vencálek z Horní Dolní, proč nesedí již za mřížemi, nebo je jeho případ jako obvykle, smeten pod koberec?

Na toto i na dotaz, proč to, co bylo zašantročeno a rozkradeno těmi „tam nahoře“, musíme na jejich autoritativně direktivní příkazy splácet my, „zde dole“?

Na tyto naše dotazy reagovala pouze ČSSD, KSČM a nepřímo VV. Odpovíme si sami, kdo je opravdovým viníkem toho všeho a kdo namísto odpovědi, svým nezájmem demonstruje jen svoji aroganci moci.

Za SD v Brně **H. Fadrus**

Na aktuální téma:

MUSÍME SE KONTAKTOVAT, MUSÍME SI POMÁHAT.

Žijeme ve složité, znepokojující době, ekonomicky i politicky velmi náročné. Době globální hospodářské krize negativně se promítající do všech sfér života společnosti (zvl. krize rodiny, morálky, mezilidských vztahů). Moderní informační a komunikační technologie umožňují sledovat aktuální situaci ve světě i u nás a porovnávat jakým způsobem jednotlivé státy přistupují k řešení globálních problémů: terorismus a válečná ohniska; hrozba jaderné katastrofy; nedostatek pitné vody, potravin; chudoba, hlad a zhoubné nemoci; znečišťování ovzduší, vody a životního prostředí (flóra, fauna); nezaměstnanost; živelné pohromy. Fenomémem doby jsou masová média, která bohužel dramatizují a zkreslují fakta, upřednostňují lidské tragedie, zasahují do soukromí lidí a přitom vystupují v roli tribuna lidu, svědomí národa, žalobce a soudce. Naštěstí média i další informační a seriózní sociální sítě plní vesměs pozitivní úlohu. Dávají možnost rychlé orientace v mezinárodním měřítku, možnost poučit se jak minimalizovat škody, kde hledat rezervy, a které vládní reformy a úsporná opatření mohou vést k snižování zadluženosti státu, poklesu nezaměstnanosti a přitom v praxi neohrozí slabší sociální skupiny natolik, že se ocitnou v tíživé životní situaci, kterou bez pomoci státu nevyřeší.

Na tomto místě považuji za správné upozornit na pozitivní roli regionálních sdělovacích prostředků (vysílání a tiskovin) určených převážně seniorům a to těch, které mají „dříve narození“ nejvíce v oblibě. Jedná se o Rádio Brno, Petrov, Kiss Hády, Impuls a z tiskovin Doba seniorů, Brněnský senior, Svazové zápisnice tělesně postižených v ČR – městská organizace Brno, měsíčníky KAM, KULT, brožury lektorů Joštovy akademie Brno, materiály Turistického a informačního centra města Brna a Jižní Moravy, tiskoviny Centra pro rodinu a sociální péče Senior pas, Klíče, KLAS a propagační tiskoviny Pastoračního střediska Biskupství brněnského. Velký význam pro

důchodce mají zpravodaje Úřadů městských částí Brna, časopis Všeobecné zdravotní pojišťovny Zdraví PLUS a měsíčně vydávané Zpravodaje KLUBU přátel opery, baletu a činohry ND Brno.

Výrazný vývoj medicíny (moderní diagnostika a léčebné postupy), rozvoj farmaceutického průmyslu nejen zvyšuje kvalitu zdravotní péče, ale mění složení lidské populace. Na celém světě přibývá starších lidí, prodlužuje se délka lidského života. Organizace spojených národů se zmiňuje o 21. Století jako o století seniorů. Evropská unie vyhlásila rok 2012 Evropským rokem aktivního stáří a mezigenerační solidarity. Poslední dvě mezinárodní konference konané v Praze a organizované Senátem PČR (13. 3. 2012) a občanským sdružením Život 90 ve spolupráci s Radou seniorů ČR (28..5. – 1. 6. 2012) zapadaly do kontextu Evropského roku, k němuž se v letošním roce oficiálně naše republika připojila. Jako delegátku mě nejvíce zaujala vystoupení zahraničních hostů, kteří shodně kladli důraz nejen na zlepšení života starších lidí, rovnoprávnost a rovnost příležitostí ke vzdělávání a volnočasovým aktivitám, ale i na nutnost zabezpečení dostupnosti zvýšené zdravotní péče, bydlení a ochrany seniorů před násilím, zneužíváním, manipulací a diskriminací. V této souvislosti i některá přijímaná a navrhovaná vládní opatření můžeme považovat za diskriminující „asociální“ jako např. snížená valorizace důchodů nebo urychlené vydávání sociálních elektronických karet pro seniory a starší osoby se zdravotním postižením pobírající pouze sociální příspěvek na mobilitu. Celkové zdražování léků a lékařských služeb, zvyšování nájmů postihne rovněž nejvíce osamělé důchodce a seniory se zdravotním postižením nebo osoby, jež se ocitly v situaci životní nouze.

Často se setkáváme u starších lidí s otázkou, že ničemu nerozumí a neví, co mají dělat, kde hledat pomoc. Považuji to za projev bezmoci a strachu z budoucnosti. Předností

stáří je přeci moudrost, životní zkušenost, hluboký smysl sounáležitosti s rodnou zemí, rodinou, kamarády a dětmi, snaha sdružovat se, kontaktovat, snaha o smysluplný dialog a plnohodnotný život. Kardinální otázkou dneška zůstává hledat vnitřní energii, usilovat o soběstačnost, svépomocně pečovat o zdraví, respektovat vlastní limity. To však předpokládá chápat fyziologické změny jako přirozené projevy procesu stárnutí, vyrovnat se s životními selháními, překonat pohodlí, sebelítost, zatrpklost a snažit se sblížit s rodinou, vyhledat nové přátele, nové možnosti zapojení do Svazu důchodců v ČR, případně svazů a organizací pro zdravotně postižené a různých klubů přátel opery, baletu, činohry aj. Škála možností je velká a je na každém z nás jaké priority zvolíme, jakou míru kreativity a entuziasmu budeme ochotni vložit do své angažovanosti a zapojení do klubové činnosti. V rámci klubů se můžeme nejen dále sebevzdělávat, poznávat nové přátele, dostávat odpovědi na své otázky, ale můžeme využívat bohatou nabídku kulturních akcí (zájezdů, exkurzí, vystoupení umělců, koncerty aj.), ale i kurzy plavání, jógy, ručních prací a rehabilitačních cvičení. Navíc se nabízí i kolektivní účast členů klubů na zahraničních zájezdech (termální lázně) a oslavách životních jubileí, Dne seniorů, Dne matek případně akcích organizovaných starosty Úřadů městských částí města Brna nebo zastupitelstvem JM krajské národní rady. Nelze opomenout Výbor národní kultury, který rovněž zve seniory na své akce. A co je důležité - většina akcí je zdarma nebo za symbolickou částku, případně je hrazena z členských příspěvků. Snažila jsem se v určeném rozsahu ukázat, že i osamělý důchodce, zdravotně postižený důchodce nemusí žít izolovaně, ale pokud bude mít zájem, pozitivní přístup k životu a snahu se kontaktovat s ostatními, vzájemně si pomáhat naplnit svou životní roli ve stáří - může žít šťastně a v pohodě.

Jana Vrabcová

V Brně dne 6. července 2012

KDO PORADÍ NAŠÍM BEZRADNÝM POLITIKŮM?

Ústavní soud zrušil platovou stagnaci soudců, avšak bez jakékoliv souvislosti s platy politiků. Předseda ÚS p. Rychetský výslovně sdělil, že toto rozhodnutí se netýká ÚS, ani vlády ani poslanců. Vláda si to však chytře „přeložila do své mateřštiny“ tak, že rozhodne-li ÚS o platech soudců – ústavních činitelů, platí toto rozhodnutí i o vládních politicích, kteří též ústavními činiteli jsou! Hle, jak vidět, peněz není pomálu, ale ne pro každého!

V dobách škrtů a úsporných opatření vůči nám-občanům, si poslanci uvědomují nepopulární své image rozpornosti navýšit si své platy desetitisíci Kč. Proto dojemně a téměř až se slzami v očích se rozhodují, že tuto hru „lásky šálivé“ budou asi nuceně dohrát, být naprosto nechtěně i ve svůj prospěch, aby se snad nedostali do rozporu s Ústavním soudem!. Litujeme proto koaliční politiky, trpící tím, čím nás valorizací důchodů ušetřili!

Jeden z našich čtenářů, který se zřejmě z toho všeho pomátl na rozum a nechce zveřejnit své jméno, nám přišel sdělit

své – jistě tak odsouzení hodné názory. Platy soudců prý musí odpovídat významu, zodpovědnosti, náročnosti a výkonu jejich práce, aniž by zohledňovaly povinnost spravedlnosti, nepodjatosti a nezávislosti jejich rozhodování, což nelze penězi koupit, neb to má být v souladu s úrovní jejich morálního kreditu. Na straně druhé, výši platů politiků nechť si každý laskavě posoudí sám, podle toho, co sleduje v Poslanecké sněmovně...

Jsou tyto jeho názory, pro naše seniory, politikům tolik fandící, vůbec přijatelné? On je zcela mylně přesvědčen o tom, že v době utahování opasků nám – občanům, by všichni ústavní činitelé se mohli s námi v solidární sounáležitosti dobrovolně zříci dočasného navýšení svých platů, což oproti valorizaci důchodů nám, jistě je na mizinu nepřivede! Ústavní soud by takové jejich rozhodnutí jistě nenapadl!

Poradte nám, vážení koaliční politici, kterak tyto, pro nás tak odsouzení hodné názory, výše zmíněného zmateného seniore, uvést na správnou míru!

H. Fadrus

NAŠI ČTENÁŘI VZPOMÍNÁJÍ

Ing. Josef Gaja nám zaslal svoji vzpomínku na 1. kosmonauta Jurije Gagarina.

12. dubna 2012 tomu bylo 51 let, co vzlétl do vesmíru první kosmonaut světa – Jurij Alexejevič Gagarin. Pracoval jsem v té době v oblasti vědeckých informací v Brně. Absolvoval jsem tlumočnické kurzy a byl doporučen komisí, že budu tlumočit (rusky) významné osobnosti v Karlových Varech. Když to dobře dopadne, měl bych vavříny, ale ty se neudělují a v opačném případě ponesu plnou odpovědnost. Marné byly moje námitky, že jsem v Rusku nestudoval. Jazyky jsem měl sice v oblíbenosti, můj otec díky podobnosti našich jazyků přežil v zajetí v Rusku první světovou válku.

Po krátkém poučení jsem odjel z Prahy do Karlových Varů, kde mne MUDr. Bradler představil jako tlumočníka manželům Gagarinovým. Bylo to v lázeňském ústavu Bellevue v červnu 1966, kde se rekreovala generalita Rudé armády. Z naší strany nebyla žádná ochranka, ani bych to nezvládl. Valja se léčila po operaci a Jurij se rekreoval po vesmírném letu. Valja si přála, aby Jurij zůstal inkognito, prý jej doma vůbec neuzije, že stále někde trénuje ve hvězdném městečku a prodělává náročnou přípravu na nějakou akci. Přání Valji nebylo možné splnit, neboť v té době se v Karlových Varech konal mezinárodní filmový festival, kde Jurij Gagarin promítal krátkou zdravici. Od toho okamžiku se v pokoji č. 202, kde manželé bydleli, netrhly dveře. Pacienti, místní občané i některé filmové celebrity přicházeli pro autogram. Jurij měl pro každého úsměv, hřejivé slovo, kouzlo „mimozemšťana“. Víte kolik žen, dívek, krasavic líbalo a objímalo Gagarina? Valje se to moc nezamlouvalo zejména na kolonádě u Mlýnského pramene č. 6. Nejlépe se Jurij cítil když byl bez manželky, která právě měla plánovanou lá-

zeňskou proceduru. To jsem si přišel na své i já, aby mně to nebylo líto.

Kromě procedur byla organizována řada setkání a zájezdů – sklo Bohemia, porcelánky, Becherovka, Plzeňský Prazdroj, Mariánské lázně, Boží Dar, lanovka v Krušných horách, Jáchymov, sklárny Jablonec nad Nisou aj. Žádné vítání chlebem a solí, nýbrž přítisky a podarky. Při tanečních zábavách šel Jurij z náruče do náruče, úžasná jemnost, skromnost, vlídnost, žádná nadřazenost nebo závrať z mimořádného úspěchu. Během celého měsíčního pobytu nebyl zaznamenán jediný sebe-menší společenský přestupek.

Měsíc utekl jako voda a přišlo loučení, při němž karlovarští funkcionáři děkovali manželům Gagarinovým za návštěvu právě jejich lázní a Jurij Gagarin na oplátku poděkoval za úspěšnou léčbu jeho manželky Valji.

Jurij Gagarin zanechal hluboký dojem na každého, s kým se setkal. V Karlových Varech byla kolonáda, která nesla jméno Jurije Gagarina. Byla tam i busta, jak Jurij kyne zdviženou pravici všem lidem dobré vůle. Také řada ulic

u nás byla pojmenována jeho jménem. Vše zaniklo – zůstaly jen výjimky (např. v Boskovicích).

Pro mne byl měsíční pobyt s prvním kosmonautem Jurijem Gagarinem jako nádherný sen, nikdy jsem se nesetkal s tak skvělým člověkem. Máme i stejné iniciály J.G. Jurij zahynul 27. 3. 1968 spolu s pilotem Vladimírem Serjoginem na letounu MIG – 15 za podivných nevyjasněných okolností a je pochován u Kremelské zdi. Ještě dnes slyším píseň Gustava Broma „Dobrý den, majore Gagarine“ na počest letu do vesmíru prvního kosmonauta Jurije Alexejeviče Gagarina 12. dubna 1961.

Jurij Alexejevič Gagarin

ZE ŽIVOTA MÍSTNÍCH KLUBŮ

Ani v období prázdnin a dovolených naše kluby nezahálí, jak o tom svědčí dopisy, které nám přišly od **paní Libuše Medkové ze Starého Lískovce** a **paní Milady Nejedlé z Obřan**.

Po bohatém programu v I. pololetí roku, kdy členové **klubu ze Starého Lískovce** se zúčastnili Dne rodiny na letišti v Tuřanech, oslavili narozeniny svých členek a členů, pilně tancovali na Křenové, na besedě v knihovně J. Mahena zavzpomínali na herečku Zitu Kabátovou, navštívili i hvězdárnu na Kraví

Hoře, aby zatím poslední akcí, která se jim velmi líbila, bylo opékání špekáčků v Jundrově 19. 7. 2012. Jak nám napsala p. Medková, již se těší na další akce organizované Svazem důchodců v Brně.

Paní Nejedlá z Obřan zase píše, že i o prázdninách se schází každou středu na konečné stanice č. 4, kde se uprostřed zeleně baví a zpívají při harmonice, ochutnávají grilovaná kuřata vzpomínají na akce, kterých se

v průběhu pololetí zúčastnili. A že jich nebylo málo. Kromě slavení narozenin nevynechají žádnou akci své městské části. Ať už to byl maškarní ples, velko-noční výstava, Den matek – kde členky předvedly coby modelky módu minulého století, zajeli se podívat na zámek Raduň u Opavy, aby se zastavili a dobře pojedli v restauraci u Matýska v Dalská-bátech. I oni se už těší na další akce, které jak píše paní Nejedlá, přinášejí vzruch a radost do všedních, někdy těžkých dní důchodců.

NÁVŠTĚVA LIDIC

U příležitosti 70. výročí vypálení obce Lidice, zúčastnila se 10. června řada našich členek a členů pietního aktu, abychom položením kytic uctili památku postřílených mužů, zavražděných žen a dětí. Při pohledu na sousoší dětí sochařky

Uchýtilové si každý účastník musel položit otázku. Proč? Jsme rádi, že s námi tam bylo mnoho politiků, zástupců diplomatických sborů, dětských pěveckých sborů, občanů. Zvlášť milá byla účast dětského sboru z dalekého Japonska.

**Delegace SD ČR
v Lidickém památníku u příležitosti
70. výročí vypálení obce Lidice.**

(foto J. Štofán)

BESEDA V RUBÍNKU

MO SDČR o.s. v Brně-Žabovřeskách uspořádala v Rubínku dne 28. června 2012 besedu s **MUDr. Danuší Spohrovou** o správné životosprávě. Redaktorka Českého rozhlasu **Dr. Marcela Vandrová** vyprávěla zážitky z vysílání. K dobré náladě přispěli zpěvák **Václav Kovářík** a harmonikář **prof. Milan Kučera**. Besedy se zúčastnil i starosta městské části Brno-Žabovřesky **Mgr. Marek Šlapal** a především vzácný host - senátor **Mgr. Jiří Dientsbier**.

Petr Kalábek
předseda MO SDČR BŽ

*Naše fotoreportáž přibližuje čtenářům
zdařilou akci MO SDČR Brno-Žabovřesky
v Rubínku, 28. 6. 2012.*

Starosta městské části Brno-Žabovřesky Mgr. Marek Šlapal a senátor Mgr. Jiří Dientsbier.

POSEZENÍ U OHNĚ A OPÉKÁNÍ ŠPEKÁČKŮ 19. 7. V JUNDROVĚ

Městský výbor SD v Brně uspěl se svým nápadem uspořádat pro seniory v Brně opékání špekáčků. Svědčí o tom účast 75 zájemců.

Pro velký zájem bude akce opakována 16. 8. od 15 hodin na stejném místě, tj. na hřišti v Jundrově.

KLUB DŮCHODCŮ V NOVÉM NESEBERU MÁ ZÁJEM O SPOLUPRÁCI

Bulharsko se stává pro Čechy zajímavou rekreační a cestovní destinací s plážemi na březích Černého moře., tzv. černomořské pobřeží cenově i jazykově dostupné. Bulharsko má cca 7,5 mil. obyvatel a je větší (110,55 tis. km²) než naše republika (79 tis. km²).

Hojně navštěvované je město Nesebar, nádherné, pro nás zajímavé historické město, které je na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. Původně trácké město Menabira (Mesembria) bylo využíváno Řeky a Římany jako přístav, od 9. století je nazýváno bulharsky Nesebrem. Byly zde vybudovány kamenné chrámy, veřejné budovy, divadlo, přístav a také mocné opevnění. U starého města vyrostlo a neustále se rozšiřuje nové město Nesebar. Město dnes čítá více než 6 tisíc obyvatel a je částí spadající pod Burgas, kam létá v sezoně z Brna letadlo. S novým měs-

tem Nesebar sousedí Sluneční pobřeží s plážemi. V novém Nesebaru najdete moderní obchodní centra s největším Žanet, moderní hotely, bytovou výstavbu a také volné byty k prodeji. Je zajímavé svým na státu nezávislým hospodařením. (Podobně je tomu ještě v severním Bulharsku na území kolem atomové elektrárny Kozloduj se šesti bloky ruského typu VVER od r. 1974, dnes jsou funkční pouze 2 bloky.) Pečuje také o své seniory, kteří mají dvě organizace. Jednu menší ve starém Nesebaru a větší v novém, kterou podporuje město dotací ekvivalentní částkou našich 180 tis. Kč ročně. Jen pro informaci, za 1 EURO dostanete 1,90 až 1,95 LV (leva). Za našich 1000 Kč však jen 70 - 75 LV. Ceny jsou na úrovni naší a v mnoha případech dokonce nižší (obuv, léky, dětské zboží...).

Klub seniorů v novém Nesebaru má své sídlo na počátku hlavní obchodní

ulice. Má více než 100 členů, přitom více než 30 patří mezi aktivní. Denně se scházejí senioři v klubu, kde mají svůj bar, zázemí, klubovní prostory, hlavně se aktivně věnují především šachům. Spolupracují se zahraničím. Právě v sobotu dne 23. 6. měli návštěvu důchodců z Řecka. Senioři se umí bavit. Ukazují, že žijí a mají dostatečnou energii, aby mohli být platnými občany města. Vzhledem k nízké penzi (min. je 100 LV/měs.) však většina potřebuje další finanční zdroje. Jsou zde i výrazné rozdíly.

Při besedě se seniory jsem viděl nejen informovanost o České a Slovenské republice, někdy také jazykové znalosti, i když převládala němčina. Panuje zde velice přátelská nálada a sounáležitost. Projevili i zájem o spolupráci s naším Klubem seniorů.

Ing. Jaroslav Veselý, CSc.

ZAHRÁDKÁŘI

Brna a okolí zvou na

**Podzimní výstavu výpěstků
ze zahrad a vinogradů Brna a okolí**

od čtvrtka 27. 9. do neděle 29. 9. 2012

otevřeno – čt 13 - 18 hod., pá 10 - 18 hod., so 10 - 17 hod.,

v prostorách sálu „Pivovarského pohostinství“

Mendlovo nám. 20 na „Starém Brně“.

VÝSTAVA

Pro návštěvníky máme připraveno

kořenovou zeleninu
rukodělné výrobky
expoziční včelařů
ovoce – včetně hroznů
okrasné dýně, bylinky a rozkvetlé květiny
prodej burčáku i vína, hnojiv a postřiků
ochutnávka domácí meruňkovice

Těšíme se na Vaši návštěvu!

ČINNOST PORADEN PRO SENIORY

Svaz důchodců České republiky, městská organizace v Brně, Běhounská 17 oznamuje, že právní poradna se koná každé úterý od 9,⁰⁰ – 12,⁰⁰ hodin - zdarma.

Pracovní doba v poradně Rady seniorů České republiky na Malinovského náměstí v Brně, v Domě odborových služeb, dveře č. 414:

Pondělí – čtvrtek 9,⁰⁰ – 17,⁰⁰ hod.

Pátek 9,⁰⁰ – 14,⁰⁰ hod.

Poradna pro bytové otázky:

Středa 13,⁰⁰ – 17,⁰⁰ hod.

Čtvrtek 13,⁰⁰ – 16,⁰⁰ hod.

Poradna pro otázky sociální:

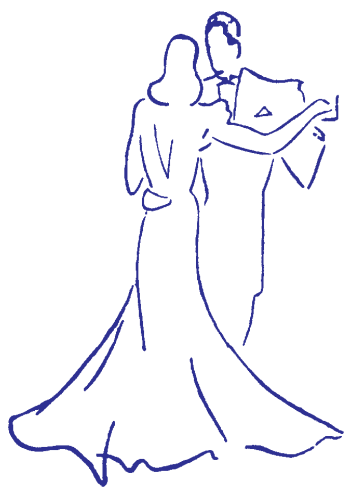
Pondělí 15,³⁰ – 17,⁰⁰ hod.

Úterý 15,⁰⁰ – 17,⁰⁰ hod.

Čtvrtek 15,³⁰ – 17,⁰⁰ hod.

Tato pracovní doba je v platnosti od 1. dubna 2012 do 31. prosince 2012.

V měsíci srpnu je poradna uzavřena.

PŘIJĎTE NA TANEČKY!

Konají se

13. 9.,

11. 10.,

8. 11.,

13. 12. 2012

vždy od 15 hodin

na Křenové 67.

Zveme všechny přátele tance!

Pozor zájezd!

Svaz důchodců v Brně pořádá **18. 9. 2012** zájezd do **Valtic**. Po návštěvě zámku bude následovat návštěva vinného sklípku s večeří a ochutnávkou vína. Cena je 250 Kč. Odjezd ve 14 hodin z Nových sadů.

Zveme!

INZERCE

☐ *Ráda se seznámím s mužem 65 – 70 let. Vdova 65/178/88. Tel: 721 421 879.*

☐ *65letá vdova hledá přítele z Brna od 68 let a výš, pro dlouhé chvíle, který už nechce být sám. Samota tíží. Tel: 739 158 829.*

VYCHÁZKY V MĚSÍCÍCH ZÁŘÍ A ŘÍJNU 2012

*** každé pondělí * odjezd před 9. hodinou ***

- 3. 9. Židenice – Stará osada – autobus č. 45 – Velká Klajdovka – „Hornek“ – ke hřbitovu na autobus č. 58.
- 10. 9. Mendlovo náměstí – trolejbus č. 37 – konečná Kohoutovice – dub „Troják“ – Stará dálnice.
- 17. 9. Konečná tramvaje č. 5 – Štefánikova čtvrť – autobus č. 57 – „Panská lícha“ – Obřany.
- 24. 9. Židenice – Stará osada – autobus č. 45 – Velká Klajdovka – „Resslův pomník“ – Těšnovlídokovo údolí – Obřany.
- 1. 10. Mendlovo náměstí – autobus č. 52 – Kohoutovice – hájenka – do obory – divočáci – pomník sovětského letce – údolí oddechu. Odjezd 8,⁴⁰ hod.
- 8. 10. Královopolské nádraží – autobus č. 43 – výstup Útěchov – rozcestí – studánka – Ořešín. Odjezd 8,³⁵ hod.
- 15. 10. Královopolské nádraží – autobus č. 43 – výstup „U buku“ – zpět na lesní cestu – „Melatín“ – Bílovice. Odjezd 8,³⁵ hod.
- 22. 10. Židenice – Stará osada – autobus č. 45 – Velká Klajdovka – nová lesní cesta „Šumbera“ – Maloměřice.
- 29. 10. Mendlovo náměstí – autobus č. 52 – výstup na zastávce „Ruda“ – Rakovec – Přístaviště. Odjezd 8,⁴⁰ hod.

MILÍ SENIOŘI,

srdečně Vás zveme na oslavu Svátku seniorů, který proběhne v Brně, dne 30. 9. 2012 na náměstí Svobody.

Začátek je ve 13,⁰⁰ a čeká Vás nabitý program plný radosti a zábavy. Připravili jsme pro Vás vystoupení spousty známých osobností. Hudební doprovod zajistí **Eva Pilarová, Vinařští romantici se Zdeňkem Junákem a Jiřím Helánem či Eva a Vašek**. O milé povídání se postará **Václav Postránecký**. Přijďte si s námi užít příjemné odpoledne, pobavit se u skleničky dobrého vína. Více informací najdete na:

www.svateksenioru.cz.

Brněnský SENIOR - noviny MV Svazu důchodců ČR v Brně.

Adresa vydavatele a redakce, předplatné: Svaz důchodců ČR Jihomoravský kraj - městská organizace Brno, Běhounská 17, 602 00 Brno. Tel./fax: 545 575 257 • svaz.duchodcu.brno@seznam.cz • www.duchodcibrno.cz • IČO 69706824 • Editor RNDr. Hubert Fadrus, CSc., dále tvoří redakční radu Mgr. Alena Kudličková, František Špaček, PaedDr. Anna Štofánová, Libuše Gottwaldová, Ing. Milena Leichmannová. • Redakční uzávěrka 31. 7. 2012, vyšlo 6. 8. 2012 • Uzávěrka dalšího čísla 17. 9. 2012 • Za obsah zveřejněných materiálů odpovídá autor. • Nevyžádané rukopisy se nevracejí. • Reg. číslo MK ČR E 12164 • Tisk: Moravia Perex, spol. s r. o., Trnkova 111; tel.: 544 234 333; e-mail: info@moraviaperex.cz

**Další číslo vyjde
v říjnu 2012**